

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

**ПРИЈЕДЛОГ
(по хитном поступку)**

**ЗАКОН
О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О НАКНАДАМА ЗА
КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА У СВРХУ ПРОИЗВОДЊЕ
ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**

Бања Лука, фебруар 2018. године

Приједлог
(по хитном поступку)

ЗАКОН
О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О НАКНАДАМА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ
РЕСУРСА У СВРХУ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 1.

Закон о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије („Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/14 и 15/16) престаје да важи.

Члан 2.

Овај закон објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу 1. априла 2018. године.

Број:

ПРЕДСЈЕДНИК

Дана:

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О НАКНАДАМА ЗА
КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА У СВРХУ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ
ЕНЕРГИЈЕ

(по хитном поступку)

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 6. и 8. Устава Републике Српске, према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, правни положај предузећа и других организација, њихових удружења и комора, економске односе с иностранством који нису пренесени на институције Босне и Херцеговине, тржиште и планирање, као и основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја, развоја пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање развоја и робне резерве.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.03-020-75/18 од 1. фебруара 2018. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 6. и 8. Устава Републике Српске према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује, својинске и облигационе односе, заштиту свих облика својине, правни положај предузећа и других организација, као и политику и мјере за усмјеравање развоја. Такође, према члану 70. тачка 2. Устава, Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Разлози за доношење овог закона последица су упућивања у скупштинску процедуру Закона о измјенама и допунама Закона о концесијама, према којем се приступа уређењу концесионе накнаде у области енергетике на јединствен начин за све субјекте. С обзиром на наведену измјену, даље егзистирање Закона о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије престављало би извор двоструког оптерећења за привредне субјекте у предметној области, те је предвиђен престанак важења овог закона, а са тим и изједначавање положаја свих концесионара у области производње електричне енергије.

Због потребе уређивања концесионих уговорних односа са субјектима који су дужни да такве уговоре закључе за преостали радни вијек енергетских објеката, прописано је да овај закон ступи на снагу 1. априла 2018. године.

Секретаријат констатује да је обрађивач, у складу са чланом 221. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 31/11, 37/11 и 34/17), уз разлоге за доношење закона, навео и разлоге за његово доношење по хитном поступку.

Овај секретаријат је Обрађивачу Закона дао одређене сугестије које су се односиле на побољшање и прецизирање формулација Закона, као и његово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14).

Будући да је обрађивач прихватио дате сугестије и уградио их у текст Приједлога, Републички секретаријат за законодавство утврдио је да је овај приједлог усклађен са Уставом, правним системом Републике и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске. На основу изложеног, мишљења смо да се Приједлог закона о престанку важења Закона о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије (по хитном поступку) може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну срадњу број: 17.03-020-285/18 од 1. фебруара 2018. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Приједлога закона о престанку важења Закона о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије (по хитном поступку), није установљено да постоје извори права ЕУ који уређују материју достављеног приједлога, због чега у Изјави о усклађености стоји ознака „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона произлазе из потребе да се питање накнада за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије законски ријеша на адекватан начин.

У правном систему Републике Српске постоји нормирано плаћање накнаде за коришћење истог природног ресурса на основу више прописа, који те кориснике природних ресурса доводе у незавидан положај, јер плаћање накнаде по више основа чини пројекте неисплативим. Ово вишеструко плаћање накнаде односи се на коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије у хидроелектранама и термоелектранама. Наиме, произвођачи електричне енергије у наведеним електроенергетским објектима, поред концесионе накнаде по Закону о концесијама и одговарајућем подзаконском акту, имају обавезу да плаћају и накнаду по Закону о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије. По овом закону накнаду до данас плаћају хидроелектране у износу од 0,005 КМ/кWh, а термоелектране од 0,003 КМ/кWh произведене електричне енергије, које су у јавном власништву и термоелектрана која је у приватном власништву. Наведена накнада, у складу са законом уплаћује се 100 процентно у буџете јединица локалне самоуправе на чијем подручју су изграђени електроенергетски објекти.

На ту чињеницу вишеструког плаћања накнаде указивали су и указују сами концесионари, а и Комисија за концесије Републике Српске, захтијевајући кроз своје извјештаје о раду које је усвајала Народна скупштина да се то питање адекватно законом ријеша.

Из тог разлога је у скупштинску процедуру прослијеђен Закон о измјенама и допунама Закона о концесијама по хитном поступку који, између осталог, за све

произвођаче електричне енергије без обзира на власничку структуру утврђује накнаду у фиксном износу како је утврђивао и овај закон чији престанак важења се предлаже.

Због потребе обезбјеђења равноправаног третмана кроз једнаке услове пословања за све учеснике на тржишту, без обзира на структуру власништва, сматра се да постоји општи интерес да се овај закон донесе по хитном поступку.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. из наведених разлога уређује се престанак важења Закона.

Члан 2. прописује, уставну обавезу објављивања закона у „Службеном гласнику Републике Српске“ и његово ступање на снагу.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊУ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Приједлог закона о престанку важења Закона о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије, по хитном поступку, у Мишљењу број: 17.04-020-278/18 од 1. фебруара 2018. године, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу, констатује:

- Приједлог закона није планиран програмом рада Владе и Народне скупштине Републике Српске.
- Обрађивач је правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем, који је саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.
- Обрађивач је правилно дефинисао циљеве који се желе постићи доношењем закона.
- Обрађивач је спровео процес консултација са надлежним органима, а на потребу уређења питања накнаде, односно вишеструког плаћања накнаде по истом основу указали су и привредни субјекти и Комисија за концесије Републике Српске.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач наводи да се наведени циљеви могу остварити само регулаторном промјеном.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да Приједлог овог закона неће узроковати додатна финансијска оптерећења у пословању привредних субјеката. Приједлогом овог закона термоелектране и хидроелектране више неће имати обавезу да плаћају накнаду (у износу од 0,003, односно 0,005 КМ/кWh) која је представљала приход буџета јединица локалне самоуправе на чијем подручју су изграђени наведени електроенергетски објекти. Разлог томе је што је до сада постојала обавеза вишеструког плаћања наведене накнаде по истом основу, због чега је у Закону о измјенама и допунама Закона о концесијама, који је по хитном поступку упућен у скупштинску процедуру, за све произвођаче електричне енергије утврђена накнада у фиксном износу. Дакле, Приједлогом овог закона створене су правне претпоставке да привредни субјекти који користе природне ресурсе и који су били обвезници вишеструког плаћања накнаде, сада ту накнаду плаћају само по Закону о концесијама, што ће имати позитивне ефекте на пословање споменутих привредних субјеката и већу запосленост, те

допринијети стварању повољнијег пословног амбијента за нова улагања у одређеним привредним дјелатностима.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да се Приједлогом овог закона предвиђа укидање прихода јединица локалне самоуправе, али да су њихова права у цијелости заштићена Законом о концесијама који је истовремено упућен у скупштинску процедуру. За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.

У вези са утицајем на здравствени и социјални статус грађана, обрађивач је навео да ће се Приједлогом овог закона створити повољнији пословни амбијент и на индиректан начин позитивно утицати на већу запосленост у Републици Српској.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да Приједлог нема утицаја на животну средину.

У вези са утицајем на одрживи развој, обрађивач је навео да ће се Приједлогом овог закона побољшати положај привредних субјеката који користе природне ресурсе за производњу електричне енергије, јер ће се укинути обавеза нормираног плаћања накнаде за коришћење истог природног ресурса на основу више прописа, те дугорочно гледано повећати исплативост пројеката.

Овим приједлогом не дефинишу се нове формалности нити се предвиђа укидање и/или измјена постојећих формалности.

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VII УСКЛАЂЕНОСТ СА ЗАКОНОМ О ПОРЕСКОМ СИСТЕМУ

Према Мишљењу Министарства финансија број: 06.05/020-282-1/18 од 2. фебруара 2018. године, ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије („Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/14 и 15/16). У образложењу предметног Приједлога закона, као разлог његовог доношења наведена је потреба да се питање накнада за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије, законски ријешити на адекватан начин, да је плаћање накнаде за коришћење истог природног ресурса нормирано у више прописа, што кориснике природних ресурса доводи у незавидан положај јер плаћање накнаде по више основа чини пројекте неисплативим, а на шта су указивали концесионари и Комисија за концесије Републике Српске.

Истовремено са предложеним законом, предложен је (по хитном поступку) и Закон о измјенама и допунама Закона о концесијама, којим је допуњен основни текст закона, па је између осталог, у члану 30б. поменутог закона прописано да концесиона накнада за коришћење електроенергетских објеката износи 0,0055 КМ по произведеном kWh електричне енергије на званичном обрачунском мјесту примопредаје електричне енергије за хидроелектране, вјетроелектране и соларне електране, а 0,0033 КМ по произведеном kWh електричне енергије на званичном обрачунском мјесту примопредаје електричне енергије.

Министарство финансија, у складу са ресорном надлежношћу, у наставку даје сљедеће мишљење:

Наиме, усвојеним Програмом економских реформи Републике Српске 2018–2020. („Службени гласник Републике Српске“, број 114/17) утврђен је као један од циљева у оквиру унапређивања пореског оквира и План смањења или укидања појединих непореских давања.

Како је накнада за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије управо непореско давање у складу са чланом 7. Закона о пореском систему, њено уклањање формално одговара, дакле циљу Владе Републике Српске израженом кроз Програм економских реформи Републике Српске 2018–2020.

Међутим, иако се доношењем предложеног Закона о престанку важења Закона о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије укида ово непореско давање, истовремено се доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о концесијама у већем обиму установљава концесиона накнада за коришћење електроенергетских објеката за све концесионаре укључујући и јавна предузећа која производе електричну енергију било из обновљивих или необновљивих извора енергије. Та концесиона накнада је предложена у износу који је већи од износа накнаде за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије за износ од 0,0005 КМ за хидро, вјетро и соларне електране и 0,0003 КМ по произведеном kWh електричне енергије на званичном обрачунском мјесту примопредаје електричне енергије. Према одредбама Закона о концесијама који је на правној снази и Правилника о висини концесионе накнаде и банкарским гаранцијама у области електроенергетике, енергената, рударства и геологије („Службени гласник Републике Српске“, бр. 67/14, 3/16 и 50/16) концесиона накнада за коришћење предмета концесије у области електроенергетике за концесионара који је истовремено и обвезник плаћања накнаде за коришћење природних ресурса у складу са законом којим се уређују накнаде за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије износи 0,5% од годишњег прихода оствареног производњом и продајом електричне енергије.

Из образложења предложеног Закона о измјенама и допунама Закона о концесијама произлази да се на овај начин доводе сви концесионари у равноправан положај, проширује обухват, а повећањем од 10% концесионе накнаде у односу на накнаду која се укида, задржавају се стечена права на имовину (приход) јединица локалне самоуправе јер је приход од накнаде која се укида у цијелости био приход јединица локалне самоуправе, а расподјела је предложена у омјеру 5 : 95 између буџета Републике и буџета јединица локалне самоуправе.

Финансијски ефекти овог закона се дакле морају посматрати у односу на оба предложена закона, па је из анализе финансијских ефеката овог закона видљиво да ће буџети јединица локалне самоуправе убудуће имати једнак финансијски ефекат иако се накнада укида – на годишњем нивоу тај приход износи око 23.000.000 КМ за све јединице локалне самоуправе уз истовремено повећање прихода буџета Републике имајући на уму да се расподјела концесионе накнаде за коришћење електроенергетских објеката расподјељује у омјеру 5 : 95 између буџета Републике и буџета јединица локалне самоуправе.

Из аспекта привредних субјеката, обвезника плаћања концесионе накнаде у случају оних привредних субјеката који су плаћали накнаду за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије (објекти који су користили акумулацију за производњу електричне енергије), и концесиону накнаду долази до смањења укупног издвајања по овом основу јер убудуће имају обавезу плаћања само концесионе накнаде.

Имајући у виду прије свега разлог доношења овог закона, а то је укидање двоструког плаћања накнаде за кориштење истог јавног добра што представља смањење оптерећења привредних субјеката, те да финансијски ефекти доношења овог закона нису пројектовани у негативном износу у односу на јавне приходе, као и за привредне субјекте ово министарство је сагласно са предложеним Законом о престанку важења Закона о накнадама за кориштење природних ресурса у сврху производње електричне енергије по хитном поступку.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна финансијска средства из буџета Републике Српске.